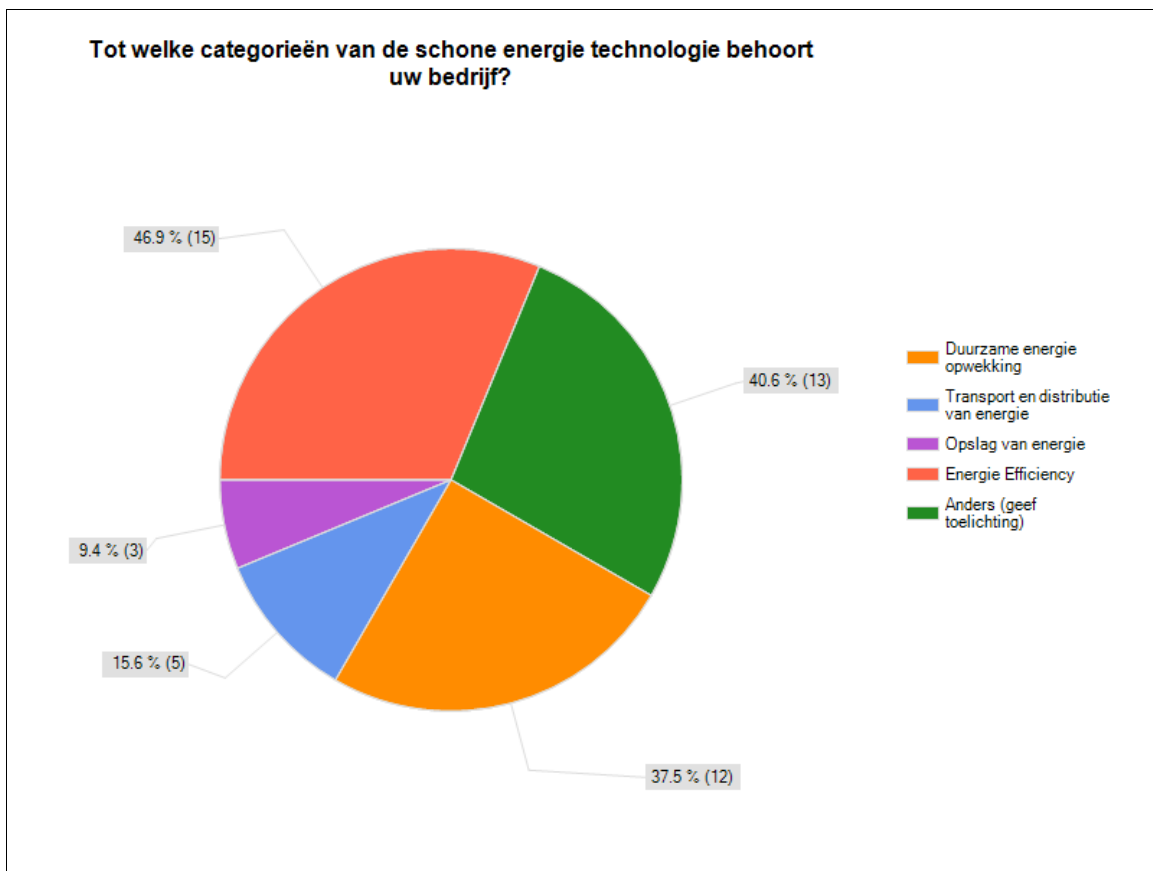

Onderzoek groeibelemmingen Cleantech sector

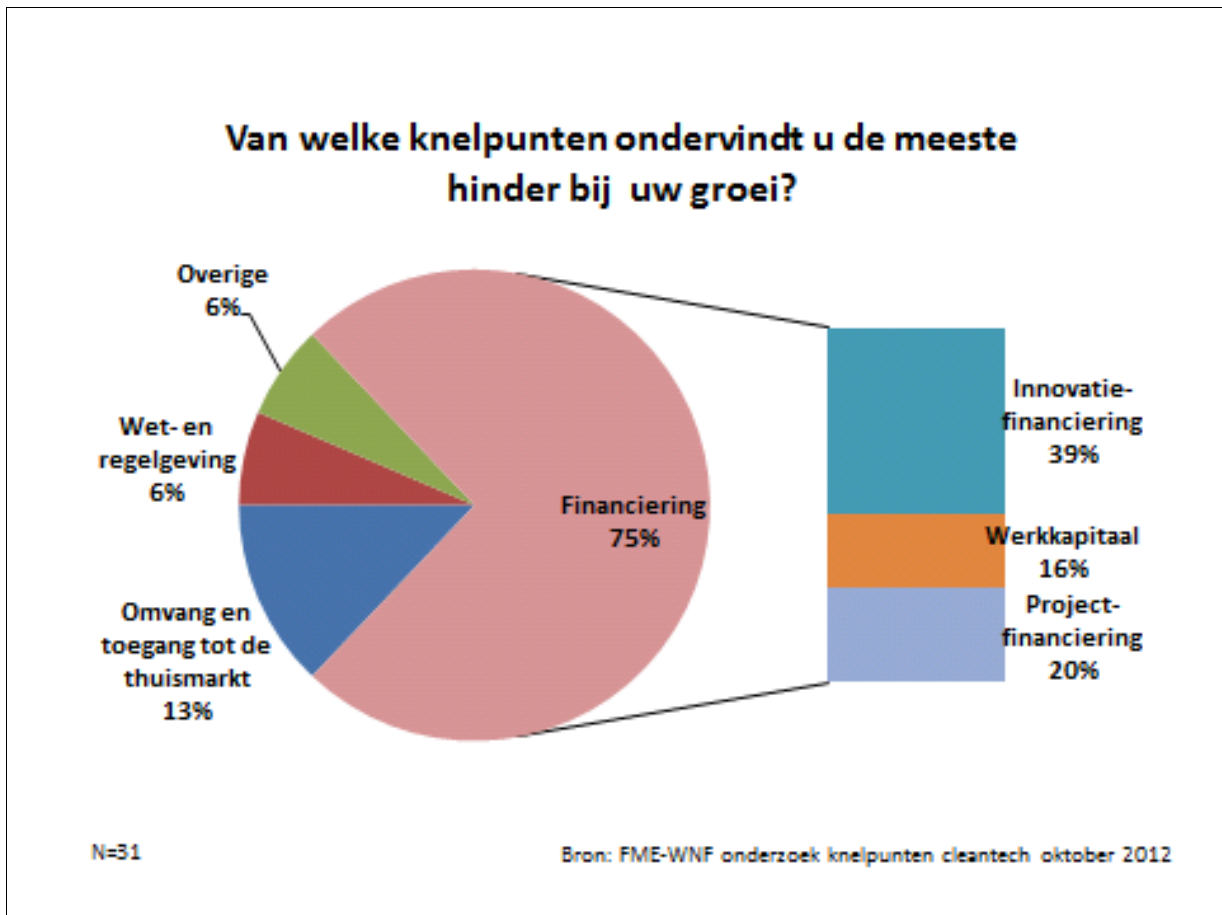
11 december 2012

FME heeft in samenwerking met Wereld Natuur Fonds onderzoek gedaan naar groeibelemmingen voor Nederlandse Cleantech sector. Aan het onderzoek deden 48 bedrijven mee uit verschillende deelgebieden van de Cleantech sector.

Financiering belangrijkste knelpunt

De respondenten is gevraagd aan te geven welke knelpunten de meeste belemmering veroorzaken. Daarnaast konden zij aangeven wat dit dan concreet betekent voor de onderneming en welke oplossingsrichtingen zij zelf zien.

Financiering is verreweg het belangrijkste knelpunt voor de groei van de Nederlandse Cleantech sector omdat investeringen in duurzaamheid kapitaalintensief zijn en de kost dus voor de baat uit gaat. Het knelt bij zowel innovatie-, bedrijfs- en projectfinanciering. De onvoorspelbaarheid van het Nederlandse subsidiebeleid versterkt de problemen. Zowel klanten als financiers zijn hierdoor terughoudend met investeringen. De Cleantech sector verwacht vooral een verbetering als er meer garanties en risicodragend kapitaal beschikbaar komt. Dat kan zowel van banken, Private Equity of Venture Capital komen. Van bestaande subsidies verwacht men vereenvoudiging, hoge doorloopnelheid en een hoge mate van voorspelbaarheid. Daarnaast zou de overheid een belangrijke impuls kunnen geven aan energiebesparing door de eerder – in het lenteakkoord - toegezegde 70 miljoen euro voor een revolverend fonds energiebesparing weer terug op de begroting te zetten. Dat geeft niet alleen een impuls aan de Cleantech sector maar ook aan de bouw- en installatiewereld.

De gebrekkige thuismarkt is voor Cleantech bedrijven ook een knelpunt. De invloed van de gevestigde orde energiebedrijven, het gebrek aan energiebewustzijn en de aanbestedingen die vooral op laagste aanschafprijs gericht zijn, maken het lastig om launching customers te vinden. De overheid en energiebedrijven zouden op dit punt een stimulerende rol kunnen spelen. Volgens de respondenten kan de thuismarkt gestimuleerd worden door:

- de focus bij aanbestedingen te leggen op de Total Cost of Ownership;
- een gelijk speelveld te creëren voor duurzaam en niet-duurzaam;
- bij energiebesparing strengere regelgeving en handhaving toe te passen.

Zo kan de thuismarkt een springplank worden voor export.

Op gebied van wet- en regelgeving zijn het vooral het gebrek aan (Europese) harmonisatie en het de beperkingen van de huidige wetgeving ten aanzien van duurzame, decentrale, energiesystemen die de Cleantech sector het meeste hinderen. In vergelijking met ons omringende landen is Nederland traag met het moderniseren van de wet- en regelgeving. Een hoger tempo is vereist om de Nederlandse Cleantech sector terug te brengen naar de wereldwijde Cleantech top-10.

Beeld gedifferentieerd

De Cleantech sector heeft vele gezichten. Naast duurzame energie uit zon, wind, water en biomassa, spelen ook energiedistributie (Smart Grids), energieopslag en energiebesparingstechnologieën een belangrijke rol. In het onderzoek is gevraagd naar specifieke belemmeringen per deelsegment.

Energiebesparing

Knelpunten:

- Financiering: knelpunt belangrijkst en betreft zowel innovatie- als project financiering;
- Thuismarkt: energiebewustzijn en vinden van launching customer belangrijkste knelpunten;

Oplossingen:

- Subsidieregelingen vereenvoudigen. Meer garanties en risicodragende leningen i.p.v. subsidies
- Matchen investeerders, technostarters
- Carrot & stick: overheid moet energiebesparing promoten én afdwingen

Duurzame energieopwekking

Knelpunten:

- Financiering: banken zeer terughoudend met financiering. Zowel voor innovatie als voor projecten.

- Thuismarkt: Gevestigde belangen (energiebedrijven) maken geen haast met verduurzaming.
- Wet- en regelgeving: systeem nog gereguleerd volgens oude, centrale, fossiele energievoorziening. Duurzaam en decentrale opwekking worden onvoldoende gefaciliteerd.

Oplossingen:

- Financiering: meer kredietfaciliteiten (Banken, Venture Capital etc.), garanties voor ontwikkelfase.
- Thuismarkt: stabiel investeringsklimaat, overheid als launching customer en level playing field duurzaam en fossiel.

Distributie en opslag van energie

Knelpunten:

- Financiering: Initiële investering zijn hoog (Capex), start=stop subsidies frustreren. Subsidies eerder remmend dan stimulerend (klant wacht af). Sommige afnemers stellen eisen aan minimale balansomvang waardoor starters nooit geselecteerd worden bij aanbesteding.
- Thuismarkt: aanbesteding focussen te veel op prijs waardoor innovaties weinig kans krijgen.
- Wet- en regelgeving: vergroten transparantie subsidieregels. Harmonisatie i.v.m. export.

Oplossingen:

- Garanties of stabiele subsidies. Banken moeten Cleantech investeringsprojecten serieus gaan nemen.
- Thuismarkt: aanbestedingsregels moeten innovatie stimuleren.
- Wet- en regelgeving: harmonisatie.